

Folketingets Uddannelsesudvalg
Christiansborg

Ministeren

Frederiksholms Kanal 21
1220 København K
Tlf 3392 5000
Fax 3392 5547

6. maj 2005

I forbindelse med behandlingen af (L 108) Forslag til Lov om ændring af lov om folkeskolen, lov om specialundervisning for voksne, lov om forberedende voksenundervisning (FVU-loven) og forskellige andre love (Udmøntning af kommunalreformen for så vidt angår specialundervisning, forberedende voksenundervisning, ordblindeundervisning m.v.) har Folketingets Uddannelsesudvalg i brev af 26. april 2005 stillet mig følgende spørgsmål:

Spørgsmål 24:

”Ministeren bedes kommentere henvendelsen af 24. april 2005 fra Landsforeningen Autisme, jf. L 108 – bilag 28.”

Svar:

Jeg har følgende bemærkninger til henvendelsen af 24. april 2005 fra Landsforeningen Autisme:

Med lovforslaget har regeringen ønsket at sikre, at der skabes en enkel og entydig placering af hele specialundervisningsområdet for børn og voksne i kommunerne, således at beslutninger om specialundervisning træffes så tæt på borgerne som muligt.

Det foreslås dog i lovforslaget, at de mest specialiserede lands- og landsdelsdækkende undervisningstilbud drives og udvikles af regionerne bortset fra de lands- og landsdelsdækkende undervisningstilbud i Københavns Kommune. Herved tilgodeses disse meget specialiserede tilbud, som kommunerne ikke umiddelbart kan substituere med egne tilbud.

Med forslaget overflyttes også undervisningstilbuddet i de nuværende amtskommunale undervisningsinstitutioner (kommunikationscentre) med specialundervisning og specialpædagogisk bistand for personer med tale-, høre- eller synsvanskeligheder, således at driftsansvaret som udgangspunkt placeres i regionerne.

Placeringen i regionen er foreslået ud fra et ønske om at tilgodese hensynet til brugerne af disse institutioner - der både tilbyder ydelser efter lov

om social service og ydelser efter undervisningslovgivningen - således at disse institutioner bevares samlet som én institution hos én myndighed.

Lovforslaget giver også mulighed for, at regionsrådet efter aftale med kommunalbestyrelsen kan varetage kommunale driftsopgaver inden for folkeskoleloven/lov om specialundervisning for voksne, der har en naturlig tilknytning til regionens opgaver, og hvor regionen derfor har særlige kompetencer i forhold til opgavevaretagelsen.

Dette kan for eksempel blive aktuelt i de tilfælde, hvor den tidligere amtskommunale specialskole har et ganske særligt undervisningstilbud til både personer fra kommunen og personer fra et større område uden for kommunen, uden at undervisningstilbuddet dog er lands- eller landsdelsdækkende.

Jeg skal også gøre opmærksom på, at lovforslaget for så vidt angår de foreslåede ændringer af folkeskoleloven skal ses i forlængelse af den ændring af folkeskoleloven, der skete ved lov nr. 485 af 31. maj 2000. Ved denne lovændring blev ansvaret for henvisning til vidtgående specialundervisning overført fra amtsrådene til kommunalbestyrelserne samtidig med, at det kommunale takstbeløb blev hævet.

Intentionen med lovændringen var, at børn og unge med behov for specialundervisning i højere grad end tidligere skulle have mulighed for at få et undervisningstilbud så tæt ved hjem og distriktsskole som muligt.

I december 2003 forelå en evaluering fra Danmarks Evalueringsinstitut af den ændrede opgavefordeling mellem amtsråd og kommunalbestyrelser med hensyn til den vidtgående specialundervisning.

Evalueringen peger på, at det i dag ikke udelukkende er de faglige og pædagogiske argumenter, der ligger til grund for beslutningen om, at et barn skal modtage specialundervisning efter folkeskolelovens § 20, stk. 1, eller § 20, stk. 2. En lang række andre forhold er bestemmende herfor.

Evalueringen peger også på, at kommunerne bør have det fulde ansvar for specialundervisningen. Evalueringsgruppen antager, at en sådan løsning både vil skabe et enklere og mere overskueligt system for forældrene og de professionelle grupper omkring eleverne og samtidig øge kommunernes motivation og muligheder for at etablere de nødvendige tilbud i elevernes nærmiljø.

Evalueringsrapporten kan findes på Danmarks Evalueringsinstituts hjemmeside på følgende adresse: www.eva.dk.

Under hensyntagen til ovenstående finder jeg, at den foreslåede placering af de amtskommunale specialskoler er en balanceret og forsvarlig ord-

ning, der blandt andet tilgodeser, at beslutninger om specialundervisning træffes så tæt på borgerne som muligt.

Jeg er derfor ikke enig i, at samtlige amtskommunale specialskoler, herunder de amtskommunale specialskoler med tilbud til autister, skal overføres til regionerne. Jeg finder heller ikke grundlag for at udskyde udlægningen, indtil der er foreliggende en samlet plan for hele specialundervisningsområdet.

Landsforeningen har henvist til, at en kommunal overtagelse vil betyde en forringelse af det faglige niveau og udbuddet af specialundervisningstilbud.

Jeg er ikke enig heri. Jeg skal i denne forbindelse henvise til mit svar på spørgsmål 3, hvor jeg har redegjort herfor for så vidt angår folkeskoleområdet. De samme betragtninger gælder for specialundervisning for voksne bortset fra mine bemærkninger om det kommunale takstbeløb og Klagenævnet, der alene vedrører folkeskoleområdet. Specialundervisningen for voksne finansieres i dag udelukkende af amtskommunerne.

Efter lovforslaget vil Regionsrådene, som amtsrådene i dag, efter ønske fra kommunerne i regionen kunne tilrettelægge særlige ungdomsuddannelsesforløb for fx sent udviklede. Det er dog en forudsætning, at ungdomsuddannelsesforløbet indgår i rammeaftalen mellem regionsrådet og kommunalbestyrelserne i regionen.

Denne bestemmelse i lovforslaget hindrer ikke, at den enkelte kommunalbestyrelse kan tilrettelægge særlige ungdomsuddannelsesforløb.

Lovforslaget giver således både regionsråd og kommunalbestyrelser mulighed for at oprette særlige ungdomsuddannelsesforløb. En egentlig lovfæstelse af et særligt ungdomsuddannelsesforløb ligger uden for formålet med lovforslaget, der skal udmønte kommunalreformen på specialundervisningsområdet m.v.

Dette svar fremsendes i 5 eksemplarer.

Med venlig hilsen

Bertel Haarder